FRANCKESCHE STIFTUNGEN

Alte Drucke

Pavli Castrensis In ... Codicis Partem Patauin[a]e Pr[a]electiones, Francisci Curtij, multorumq[ue]; qui hactenus Doct. incubueru[n]t Appendicibus ...

Paulus <Castrensis>

Lugduni, 1553

Vt nemini liceat sine iudi. &c. Rubrica.

Nutzungsbedingungen
Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.
Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.
Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use
All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.
Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.
For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150729

Visual Library

1 Gloſ.ponit differentiam inter iſtũ tit.† & præcedẽtem, quæ ſa
tis eſt bona;ſed imperfecta.& ideo dic ꝙ in tit.præce.aduocabãt
patrocinium potentis in lite iam mota ad excludendum eam. in
iſto titu.non erat mota lis,nec aduocabat ad excludendum litẽ:
ſed extra iudicium aliquid fecit;vel vt magis timeretur; vt in l.j.
2 vel in iniuriam alterius:vt in l.ij.† Nam ſuprà limẽ domus ſuę vł
poſſeſsionis,fecit deſcribi nomẽ imperatoris,vel arma imperato
ris:vt videretur ſibi multùm acceptus, vel eius familiaris.Et vi-
di multos qui faciunt pingi arma alicuius Cardinalis,vel Papæ,
Et in iſta ciuitate faciunt pingi arma ſancti Marci.& vult iſta l.
ꝙ talis domus cõfiſceẽ;quia non debet aliquis priuatus hoc præ
ſumere,cũ cedat in dedecus principis.cum nõ alibi debeãt pin-
gi niſi ſ.domos principis.& hoc ſecundũ vnum intellectum.Se-
cundũ alium dicit ꝙ etiam nomẽ ſuum ꝓprium nõ debet deſcri-
bere;quia eſt magnæ temeritatis.Aliud tñ ſignũ,nõ tñ vexillum
apponere poteſt,vt no.gl.j.titu.ꝓxi.l.fi.Nõ tñ ſeruatur hæc lex.
nec ſecundũ primum,nec ſecundũ intellectum.Lex autẽ ſecun-
da loquitur qñ quis in iniuriam alicuius facit apponi vexilla re-
gia,ſeu principis,vel depingi arma,vel nomẽ imperatoris ſuper
domo vel poſſeſsione alicuius detenta per eum. ꝙ illa ad denotã
dum vel infamãdum eũ poſſeſsio nõ eſt ſua;ſe principis, vel cõ-
munis;nã licet ipſi poſſeſſori ꝓpria authoritate amouere : nec de
hoc poteſt accuſari,nec accuſatio debet recipi.

2 ☞ Ea quæ illicitè ædificata ſunt, poſſunt per quencunque licitè deſtrui, & ſine pœna.
3 Si locaui domum alicui, qui in ea vendat vinum ſine pedagio, non poſſunt gabellatores eam confiſcare.

LEX II.

1 NEquis.† Bart.not.in iſta l.ij.circa fi.ꝙ quando per
ſtat.aliquod maleficium redditur impuni-
bile;puta ꝙ bannitus poſsit impune offendi.non debet
ſuper hoc recipi accuſatio. Et ſic iſta exceptio poteſt
2 opponi ad impediendũ iudicium criminale.† Nota.etiam quòd
ea quæ illicitè ædificata ſunt,poſſunt per quencunque licitè de-
ſtrui,& ſine pœna.facit.l.fideicommiſſa.§. ſi quis illicitè. de leg.
3 iij.† Not.gl.in l.j.ſ.eo.in verbo dominicum cum ibi not. ibi con-
fiſcatur poſſeſsio,Iſta gloſſ.facit contra gabellatores vini, qui vẽ
dunt vinum,pone ꝙ dedi ad penſionẽ alicui domum,q in ea vẽ
dit vinum ſine pedagio:& ob hoc volũt eam cõfiſcare: nõ debẽt
audiri.Nam nõ deliqui ego cuius domus eſt:& ideo ad maiorẽ
cautelam faciunt locatores in inſtrumentis locationum, quod
nolunt in talibus domum ſuam eſſe obligatam;& faciunt con-
ductores ſibi promittere iſta.

Vt nemini liceat ſine iudi. &c. *Rubrica.*

1 ☞ Non licet alicui propria authoritate à ſeipſo accipere inſignia doctoratus, ſed quòd debeat ea petere, & recipere à ſuperiore ad quem pertinet.

LEX I.

1 SAepe.† Gloſ.hic aſsignat duas diuerſitates
inter iſtum titu.& præcedentem.& pa
rum vtilitatis continent. dic ergo ꝙ tit.præcedens
loquitur,quãdo quis ſignum, vel arma principis,
aut vexillum, apponit rebus à ſe poſſeſsis ad ter-
rorem aliorum,vel rebus poſſeſsis per alium ad iniuriam illius.
Hic verò loquitur qñ quis ſignum ſuũ vel arma ſua apponit in
re poſſeſſa ꝑ alium ratione iuris quod prætendit in illa re habere:
quia aſſerit illam eſſe ſuã:vel ſibi obligatam. Nam non licet hoc
facere antequàm obtineat pro ſe ſnĩam,quę tranſiuerit in rẽ iudi
catam;quia non debet ſibiipſi ius dicere ſine licentia iudicis, &
iſtum caſum vidi de facto Senis,cũ quædam fraternitas in qua
erant multi ciues potentes,litigarẽt cum vno notario ſuper vna
poſſeſsione ꝑ illum detenta:quia ſtatim lata vna ſnĩa pro ſe ante-
quàm tranſiret in rem iudicatam,quia fuit appellatum, fecit de-
pingi arma ipſius fraternitatis ſuper oſtium.Et ille notarius cum
pluribus fuit armatus,& illa arma deſtruxit,& accuſabaẽ. Certè
non merebatur accuſari : ſed potius iſta fraternitas,quæ propria
authoritate hoc fecerat. Iſta eſt intentio huius titu. & ſic longè
differt à præcedenti. Et pro declaratiõe iſtorum ti.vide oĩno gl.
bonã & plenam in auth.de man.prin.§.fi.quę incipit titulos &c.
Et dicit Bar.ſæpe ſe allegaſſe rubr.cum tit.in cõuentibus ſchola-
2 rium,cùm daret inſignia.dicendo † ꝙ non licebat propria autho
ritate à ſeipſo accipere inſignia doctoratus, ſed debebat ea pete-
re, & recipere à ſuperiore,ad quem pertinebat.

Ne fiſcus vel reſpublica &c. *Rubrica.*

LEX I.

1 REipublicæ.† Iſte tit.differt à tit.ne li. po-
ten.quia hic implorabatur pa
trocinium fiſci,vel reipublicæ,ratiõe debiti.ĩ quo
implorans illi tenebaẽ:vnde videbatur quod eſſet
licitum fiſco vel reipublicæ præſtare illi patroci-
nium pro ſuo intereſſe : vt poſſet conſequi debitum ſuum : quia
ſi ille ſuccumberet, fortè non eſſent bona ſufficientia illis ad ſa-
tisfaciendum fiſco. In iſto autem tit. potentior non veniebat ad
præſtandum patrocinium pro ſuo intereſſe,ſeu debitori ſuo.Ta
men adhuc dicitur in iſto titul.contrarium.quod fiſcus propter
hanc cauſam non debeat patrocinium præſtare.vni priuato cõ
tra alterum,ad incutiẽdum illi terrorem.& hoc vult.l.j. & etiam
pe.& vlti.cõtra quas oppo.quia non debet eſſe deterioris condi
tionis fiſcus quam vnus priuatus. Sed ſi moueretur qõ debitori
meo à quodam alio,licitum eſt mihi pro meo intereſſe illum de-
fendere,& opponere exceptionem quam ille omittit opponere:
vt infrà,de non nu.pec.l.ſi cui.ergo fortius fiſco. cuius contra-
rium iſtæ ll.videntur innuere.ſed dic quod propter hoc ſolũ ꝙ
iſte ſit debitor fiſci, vel rei publicæ,non licet fiſco vel rei publi-
cæ præſtare ſibi patrocinium. & ita loquuntur iſtę ll.ſ.ſi in frau-
dem fiſci illi omitteret exceptionem obijcere,quæ ille competit,
& bona non ſufficerent.& ſic prætendit intereſſe. Bene poſſet
fiſcus comparere,& pro ſuo intereſſe defendere, etiam illo non
poſtulante.vt in l.contraria.

LEX II.

1 CVm allegas.† Not.ex iſta l.ſecundũ Bartol.
ꝙ ſi aliquis eſt expulſus de ca-
ſtro quodam, & vult donare, vel vendere ius quòd
habet alicui potenti,vel ciuitati:quia ipſe non videa-
tur poſſe recuperare per ſeipſum : talis venditio, vel donatio nõ
valet.Et iſtud eſt quotidianum ſecundũ eum.& iſtud vidi de fa
cto in quodam nobili partium mearum expulſo à ſuis conſorti-
bus,qui volebat donare cuidam magno domino ius ſuum in de-
ſpectum aliorum:ſed eius filia ſibi contradixit. & propter hoc
abſtinuit.Vidi etiam Florẽtiæ in quodam qui litigabat cum ſuo
fratre, & volebat donare communi Florentiæ omnia iura ſua:
& non fuit auditus,quia contra hanc l.

De negotijs geſtis. *Rubrica.*

2 ☞ Qui gerit negotia aliena, & in eis impendit, poteſt repetere à domino, quod fallit in duobus caſibus.
3 Mali mores, & mala admini. faciunt tut. ſuſpectum, non autem accuſatio de ſuſpecto.
4 Si reperitur in inſtrumento quòd iudex talem legitimum tutorem dedit pupillo, non vitiatur datio: licet legitimus tutor non detur à iudice, ſed à lege.
5 Mater ſi faciat impenſas in petendo tutorẽ filio non habenti, quando poſſit eas repetere.
6 Verbum officium, quid importet.

LEX I.

1 CVm tutores.† Expenſæ factæ pietate
materna,vel affectione do-
meſtica,non repetuntur per actionem nego. geſt.
quia non videntur factæ animo repetendi: ſed po-
2 tius donandi.hoc dicit.no.† Semper ergo qui gerit
negotia aliena,& in eis impendit,põt repetere à dño. Imò fallit
in duobus caſibus huius l.& ĩ alijs qui ponunẽ ꝑ gl.j.e.l. ſi pñno.
Regulariter cõtra.ſi vtiliter geſsit.vt l.j.& ij.ff.eo. vbi poniẽ edi-
ctũ pretoris factũ ſup hac materia,ꝑ quod daẽ actio neg.ge.dire-
cta dño negotiorũ cõtra geſtorẽ malè gerẽtem.& ecõuerſo eadẽ
actio cõtraria daẽ geſtori bñ gerẽti cõtra dñm ꝓ impẽſis. ꝑter in
caſibus ꝑdictis.Primò ponit dictũ.vſqꝫ ibi.[cũ etiã.] Scđo illud
ꝓbat à minori:qa ſi qdã domeſticus qui fuiſſet m[illegible] ũ amicus pa
tris iſtorũ pupillorũ:iſtas expẽſas circa eos feciſſet. nõ ꝓteſtãdo
qđ faciebat hoc aĩo repetẽdi,ꝑſumereẽ feciſſe affectiõe domeſti
ca:& ſic potius aĩo donandi,nec repeteret.vt ff.e.l.is qui.Multò
minus iſta mr,q̃ ꝑſumitur mota pietate materna.ſi ergo fuiſſet ꝓ
teſtata,an repeteret;dic vt no.in l.ꝓxi.per Bar.qui diſtinguit.ſed
in extraneo indiſtinctè dic ꝙ ſic, quia ille non tenebatur ſuſpe-
ctos facere,vel etiam petere alios dari:ſed mater licet nõ teneaẽ
ſuſpectos facere,bñ tñ teneẽ petere nõ habẽti, ſi nõ vult priuari
3 eius ſucceſsione.† In gloſſ.j.in prin.ibi.[i.detegeres.] hoc ideo
dicit